

همایش ملی ارتقای کیفیت و تعالی خدمات در نظام سلامت

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

تاسیس مرکز رفرانس پاسچر برای ارتقا سلامت کودکان و نوجوانان استان آذربایجان شرقی

یعقوب سالک زمانی / حسین حقایی / عباسعلی درستی / نجیبه خوشمرام / گلایل اردلان /
رضا عزیز زاده / مهین داهیم / احمد مردی / منیره عدالت زاده / طاهره نقلی سار

مقدمه:

• پاسچر یا وضعیت قامتی اصطلاحی کلی است که نحوه آرایش و قرار گرفتن قسمت های مختلف بدن مخصوصاً ستون فقرات را نسبت به هم نشان می دهد و بیان گر این است که بدن چگونه در تعادل قرار گرفته است.

پاسچر خوب:

وضعیتی از تعادل سیستم اسکلتی - عضلانی است که از ارگان های مختلف بدن در برابر آسیب ها، اثرات افزایش سن و غیره محافظت می کند.

پاسچر بد:

نشان گر استفاده غیر مؤثر یا بد از مفاصل، عضلات و لیگامان هایی است که می تواند منجر به آسیب های پیشرونده و گاه غیر قابل بازگشت و ناتوانی های دردناک شود.

رویداد یا مسئله:

- ✓ زندگی ماشینی عصر حاضر زمینه‌ساز فقر حرکتی، بی‌حرکی و چاقی می‌شود.
- ✓ الگوی غلط نشستن، ایستادن، راه رفتن، حمل اشیا و ویژگی‌های انترپومتری می‌توانند با ایجاد ضعف و اختلال رشد موجب ایجاد ناهنجاری‌های بدنی شوند و فرد در نهایت وضعیت بدنی مطلوب خود را از دست می‌دهد.
- ✓ مهم‌ترین بخش بدن که نقش بسزایی در وضعیت درست بدن و ایستایی بدن ایفا می‌کند، **ستون فقرات** است.
- ✓ نتایج مطالعات نشان می‌دهد اختلالات پاسچر شیوع زیادی در اقشار مختلف جامعه به‌ویژه در کودکان مدارس دارد که از جمله می‌توان مواردی مانند اسکولیوز، کیفوز، لوردوز، وضعیت سر به جلو، همچنین اختلالات زاویه‌ای اندام تحتانی را نام برد.

رویداد یا مسئله:

نام محقق	گروه هدف	نتایج مطالعه
ویلنر و جانسون	۵۶۵ پسر با ۸-۱۶ ساله	میانگین کیفوز ۳۵ درجه
پروکتر و بلک	۱۰۴ پسر ۲-۲۰ ساله	میانگین کیفوز ۲۷ درجه
کورویسی و همکاران	۳۴۴۱ دانش آموز ۹ تا ۱۵	ارتباط مستقیم بین شدت کیفوز و وزن کوله پستی
اقبال	دانش آموزان پسر ۱۱-۱۵ ساله	۷۸ درصد از افراد دارای انحراف ستون فقرات
چوئینگ	نوجوانان	۳۶ درصد شانه نامتقارن به علت حمل یک طرفه کوله پستی

شرح تجربه (نحوه حل مشکل):

- برگزاری جلسات هماهنگی در خصوص نحوه اجرای برنامه
- اجرای طرح به شکل پایلوت در شهرستانهای تبریز و ورزقان
- انتخاب ۶ مدرسه در مقاطع مختلف تحصیلی (ابتدائی، متوسطه اول و متوسطه دوم) شامل مدارس دخترانه و پسرانه در هر شهرستان
- انتخاب ۱۸۰۰ دانش آموز در هر شهرستان

شرح تجربه (نحوه حل مشکل):

- خرید تجهیزات مورد نیاز طرح و ارسال به مراکز سلامت و خانه های بهداشت

پدوسکوپ نوری

۰۲۱-۲۲۱۶۷...

ARME

شرح تجربه (نحوه حل مشکل):

- برگزاری کارگاههای آموزشی تئوری و عملی در خصوص اصول صحیح غربالگری برای کارشناسان تربیت بدنی مدارس و بهورزان و مراقبین سلامت

شرح تجربه (نحوه حل مشکل):

- برگزاری دوره های آموزشی به صورت تئوری و کارگاهی عملی برای پزشکان مستقر در مراکز سلامت

شرح تجربه (نحوه حل مشکل):

- انجام معاینات غربالگری دانش آموزان

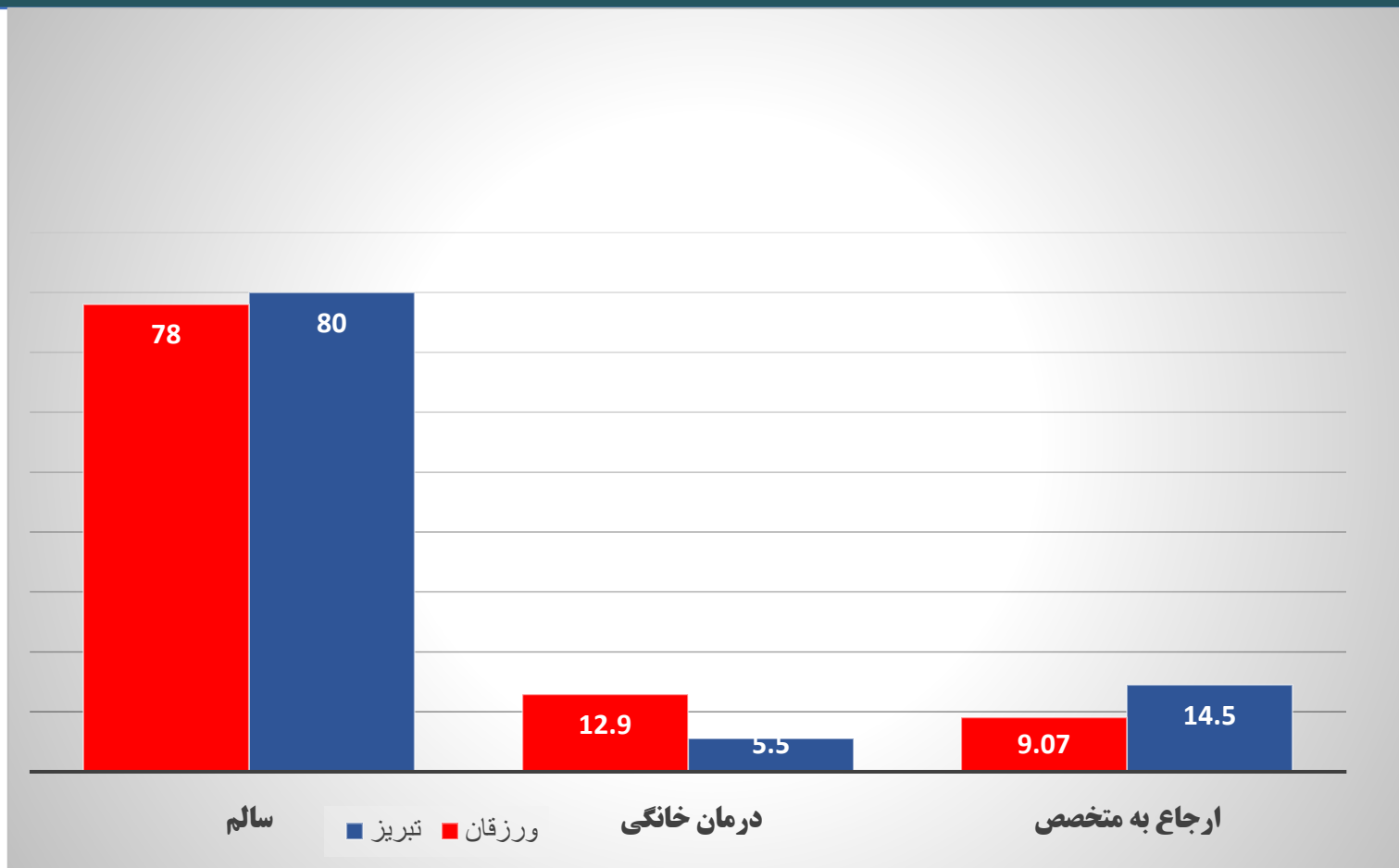

شرح تجربه (نحوه حل مشکل):

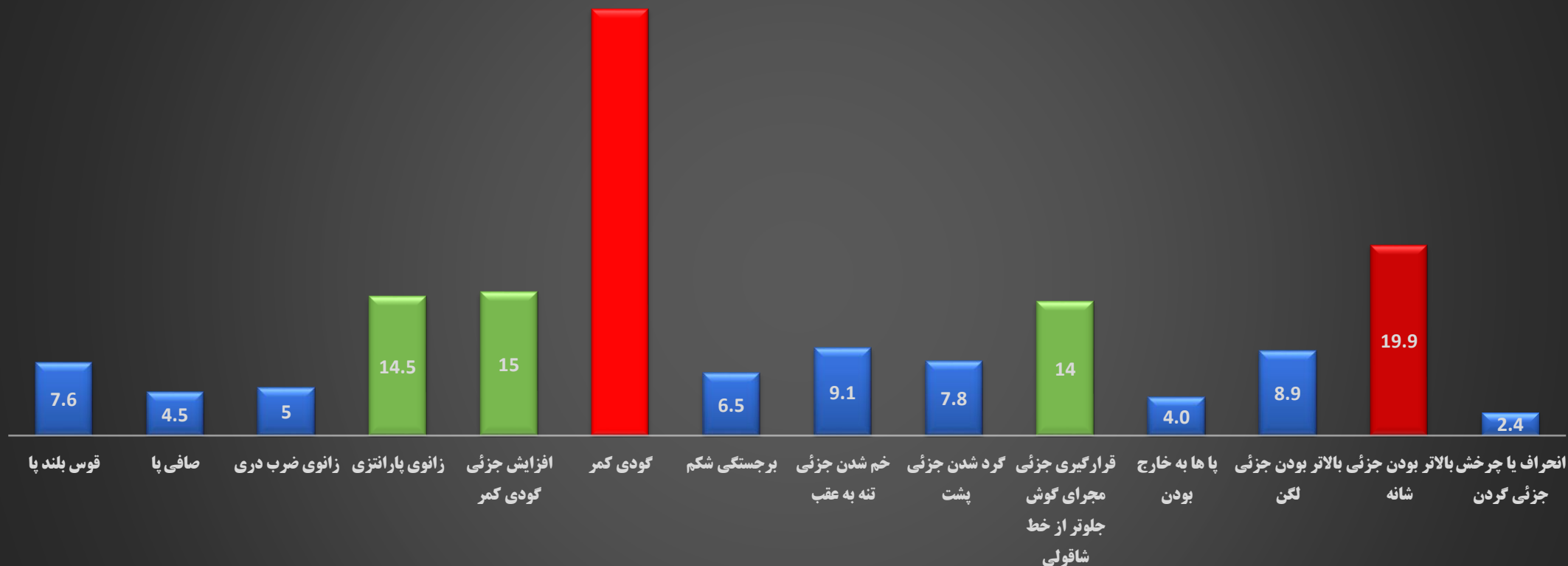
- تاسیس مرکز رفراال در مرکز شهید خاتمی و تجهیز آن
- استقرار اساتید و رزیدنت های گروه طب فیزیک و توانبخشی
- در مرکز رفراال پاسچر
- ارجاع دانش آموزان دارای ناهنجاری متوسط و شدید به مرکز و ارائه خدمات رایگان به آنان

نتایج اجرای تجربه:

نتایج اجرای تجربه:

درصد اختلالات شناسایی شده

نتایج اجرای تجربه:

- کمک به حفظ آمادگی جسمانی کلی بدن
- کمک به محافظت از ستون فقرات به دلیل مناسب بودن فعالیت های روزمره و شغلی، مانند نحوه بلند کردن و جابجایی اجسام سنگین
- کمک به بهبود تغییرات اسکلتی
- کمک به محافظت از کمر و پیشگیری از ایجاد کمر درد
- ایجاد آرامش خاطر و اعتماد به نفس هنگام نشستن، ایستادن و انجام دادن سایر فعالیت های روزمره
- تشخیص به موقع و انجام مداخله در سنین پایین و با کمترین هزینه

نقاط قوت:

- حمایت اداره سلامت نوجوانان و مدارس وزارت بهداشت از برنامه و تامین اعتبار
- همکاری و مشارکت گروه طب فیزیکی و توانبخشی دانشگاه
- همکاری، تعامل و مشارکت آموزش و پرورش
- تدوین شیوه نامه اجرایی مرکز رفراال پاسچر
- تدوین تفاهم نامه با گروه طب فیزیکی

نقاط ضعف:

- انتخاب زمان نامناسب شروع اجرای طرح به توجه به آغاز امتحانات دانش آموزان
- همکاری پایین برخی از مدارس با توجه به شرایط خاص بودن مدرسه
- بازه زمانی محدود جهت اجرای طرح

پیشنهاد حاصل از تجربه:

- معرفی مرکز به عنوان مرکز رفرنس برای ارجاع دانش آموزان از مدارس
- ارجاع دانش آموزان نیازمند توسط پزشکان از مراکز خدمات جامع سلامت در سطح استان
- تدوین و اجرای برنامه آموزشی برای کارشناسان و دبیران ورزشی آموزش و پرورش
- ایجاد قطب آموزشی برای اولین بار در زمینه تشخیص و درمان اختلالات پاسچرال در کشور
- برگزاری کارگاههای آموزشی و دوره های کوتاه مدت در زمینه اختلالات پاسچرال برای رشته های مختلف شامل طب فیزیکی توانبخشی، ارتوپدی، طب کار، پزشکان عمومی و ...
- تدوین کتب و گاید لاین های تشخیصی و درمانی مرتبط

